

Investigació

El misteri de la mòmia

LLEGENDA • Les històries sobre la suposada mòmia egípcia del Darder es basen en la tradició oral i no s'ha pogut verificar si són història o llegenda **REGAL** • Conten que el cònsol del Caire la va regalar a Francesc Darder

Tura Soler
BANYOLES

“**S**er humà embolcallat.” És la breu descripció que fa el Museu Darder de la mòmia que la setmana que ve serà inspeccionada a fons pels científics per intentar desentrellar el misteri dels seus orígens. Abans de passar pels escàners, TAC i aparells de radiografia, els experts creuen que el “ser embolcallat” tant podria haver mort fa 150 anys com en fa 2.500.

Tot el que s'ha escrit sobre la biografia de la mòmia es basa en històries orals que poden tenir el seu origen tant en la història com en la llegenda o la imaginació. Una de les històries més repetides apunta que la mòmia va ser un regal que Eduard Toda, nomenat cònsol d'Espanya al Caire el 1884, va fer al famós veterinari i taxidermista Francesc Darder. Aquesta història podria enllaçar amb la que explica Josep Pla, que diu que li va explicar el doctor Corominas, en una visita al museu, que Darder va entrar la mòmia per la duana declarant-la com a “bacallà sec”, ja que a la llista d'aranzels no s'hi incloïen les mòmies. Però cap documentació certifica la veracitat d'aquesta història que, d'entrada, avalaria la possibilitat que la mòmia fos egípcia, i n'hi ha d'altres que apunten que el cos del “ser humà embolcallat” també podria provenir d'alguna víctima de la guerra del francès i que el cadàver s'hagués reciclat, amb objectius pedagògics, per ensenyar les tècniques d'embalsament. Tampoc es descarta la possibilitat que la mòmia, fos egípcia o no, fos a les mans

La mòmia quan estava al Museu Darder de Banyoles.

de Darder, el veterinari, que la manipulés i incorporés elements propis de la taxidèrmia, la seva especialitat, per conservar-la o mantenir-la erta.

La mòmia, que durant anys va estar exposada com a egípcia al Museu Darder, va ser sotmesa el 1984 per part del doctor egipciòleg Josep Padró a unes radiografies que van revelar que tenia filferros que li aguantaven els ossos dels peus, uns

L'embenat de les cames, separades, fa sospitar que no es tracta de cap mòmia egípcia

elements que no lligaven gens amb els suposats orígens egipcis i les tècniques d'embalsament de l'època dels faraons. El 2006, uns egipciòlegs empordanesos, entre ells Ricard Julià i Joan Baró, metge de Pals, van tornar a fer intents per revisar la mòmia, però no van avançar gaire, tot i que d'entrada van deduir que la mòmia no era egípcia. El fet que les cames estiguin separades i

embolcallades per separat i no pas ajuntades amb l'embenat ho fa pensar. Com també que el cos fa aproximadament 1,85 metres, molt alt, quan la majoria dels faraons eren baixos. Ara, els egipciòlegs han trobat el suport del director de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC) a Girona, Narcís Bardalet, i altres especialistes forenses, antropòlegs, radiòlegs, odontòlegs, per tirar endavant un exhaustiu estudi de la mòmia.

La mòmia irà en cotxe fúnebre

La mòmia, que ja ha sortit del Darder i ara està dipositada al centre de suport dels museus a Girona, serà conduïda la setmana que ve fins al centre de diagnòstic mèdic del carrer Juli Garreta amb un cotxe del servei de recollida de cadàvers de Mèmor. “És un cos humà i se l'ha de tractar com a tal”, remarca Bardalet. També s'han implicat en l'estudi radiòlegs de la clínica Girona. Els estudiosos confien que amb l'anàlisi que li faran la setmana que ve arribaran a saber d'entrada si el cos és d'un home africà o caucàsic i la causa de la mort, sobretot, si

aquesta va ser traumàtica. L'estudi també permetrà comprovar si el cos té trencat l'ós esfenoides, fractura que provocaven els egipcis durant la momificació per poder extreure el cervell del difunt amb un ganxo a través del nas. Un cop li hagin fet totes les proves al centre mèdic, es traslladarà la mòmia, amb el cotxe fúnebre altre cop, fins a la sala d'autòpsies de l'Institut de Medicina Legal, a l'edifici dels jutjats, i allà l'examinaran en profunditat els especialistes forenses i científics de la Universitat de Barcelona. Entre els especialistes hi haurà odontòlegs que s'encarregaran d'estudiar la mandíbula i el dentat, que, a primera vista, sembla que ja va tenir alguna modificació *post mortem*.

Després de totes les proves, la mòmia es tornarà al Darder, que decidirà si l'exposa i amb quina denominació, en funció dels resultats. Els estudiosos també s'encarregaran d'analitzar la correspondència del cònsol Toda per veure si troben missives enviades a Darder que facin referència a la mòmia i així puguin aclarir algun dels secrets que guarda.

TRÀNSIT

Aregio, partidari del límit de 130 km/h a l'autopista

El director del Servei Català del Trànsit, Joan Aregio, es va mostrar partidari, en una entrevista a Catalunya Ràdio, d'augmentar fins a 130 quilòmetres per hora el límit de velocitat a les autopistes. Aregio va dir que li sembla “bé” que es faci “un debat obert sobre el tema de la velocitat”. Un debat que, segons va advertir, ha de ser “en dues direccions”. En algunes carreteres, per Aregio, el límit de velocitat

s'ha d'abaixar, però en altres, com ara les autopistes, es podria passar dels 120 quilòmetres per hora actuals als 130. El director va criticar, d'altra banda, que s'hagi obert el debat sobre la taxa d'alcoholèmia zero a través del que ha qualificat com a “globus sonada”, i va instar a mirar el que es fa a la resta d'Europa. “Anglaterra –va recordar– té una taxa superior a la que existeix a l'Estat espanyol.”

Un senyal de limitació de velocitat a 120.

PALAMÓS

Detenen un pallasso de carrer per desobediència

La policia local de Palamós va detenir la setmana passada un pallasso que actua habitualment al carrer, després d'una discussió que es va produir quan els agents li van anar a dir que no podia treballar sense el permís municipal corresponent. Segons va informar Radio Palamós, l'avis va degenerar en discussió, després un grup de persones van envoltar els protagonistes recriminant als policies la se-

va actuació i finalment l'artista va acabar detingut per desobediència. Uns dies després es va fer una concentració per donar suport al clown detingut i reivindicar la feina dels artistes de carrer. Aquest any, l'Ajuntament exigeix als artistes que es treguin una llicència per actuar al carrer, però no se'ls requereix el pagament de cap quota. Només cal que s'inscriguin.

■ REDACCIÓ

GIRONA

Dos joves, detinguts per robatori en un bar

La Policia Municipal de Girona ha detingut un noi de 19 anys i un menor acusats d'haver entrat a robar després d'esbotzar la persiana en un bar del centre de la ciutat. Un home va avisar la policia i els agents van identificar per la zona tres joves, tot i que en el primer moment no els van poder inculpar. Ara, després de trobar indicis, n'han detingut dos i continuen buscant el tercer implicat. ■ REDACCIÓ